

Hem>Domstolsförfaranden>Tvistemål>Erkännande och verkställighet av domar>Hur ser man till att domstolsavgöranden verkställs? Hur ser man till att domstolsavgöranden verkställs?

Lettland

1 Vad menas med verkställighet i civilrättsliga ärenden?

Verkställighet är det led i det civilrättsliga förfarandet där exekutionstjänstemän verkställer ett beslut från en domstol, en institution eller en tjänsteman om en gäldenär (svarande) underlåter att frivilligt följa ett sådant beslut inom den frist som fastställts i lag eller av domstolen.

Se "Juridiska yrken: Lettland" för vilka verkställighetsåtgärder en exekutionstjänsteman får vidta.

2 Vilken myndighet eller vilka myndigheter har befogenhet för verkställighet?

Exekutionstjänstemän verkställer beslut från domstolar och andra institutioner och utför andra lagstadgade uppgifter

3 Under vilka förutsättningar kan en exekutionstitel utfärdas?

Domstolsbeslut är verkställbara när de har trätt i kraft, förutom om det i lagstiftningen eller i domstolsavgöranden anges att besluten omgående ska verkställas. Exekutionstjänstemän får inleda ett verkställighetsförfarande på grundval av en exekutionstitel.

Enligt förfarandet för verkställighet av domstolsavgöranden måste följande beslut från domstolar, domare och andra institutioner verkställas:

Domstolsavgöranden och domstolars eller domares beslut i tvistemål och förvaltningsmål.

Domstolars och åklagares beslut eller förelägganden i brottmål som rör återvinning av egendom.

Domares eller domstolars beslut i mål som rör administrativa förseelser i samband med återvinning av egendom.

Domstolsbeslut om godkännande av uppgörelser.

Avgöranden från permanenta skiljedomstolar.

Beslut från utländska domstolar eller behöriga myndigheter och utländska skiljedomstolar i mål som anges i lagstiftningen.

Domstolsbeslut om processrättsliga sanktioner – böter

Beslut från arbetstvinstämnder.

Beslut från nationella myndigheter som utövar tillsyn över tillhandahållandet av allmännyttiga tjänster (nedan kallad tillsynsmyndighet) i tvister eller för att lösa tvister.

Om inte annat föreskrivs i lagstiftningen omfattas även följande av förfaranden för verkställighet av domstolsavgöranden:

Beslut från institutioner eller tjänstemän i de mål beträffande administrativa förseelser eller lagöverträdelse som anges i lagstiftningen.

Administrativa handlingar som rör betalningar som utfärdats av myndigheter och statligt bemyndigade tjänstemän.

Beslut från utövare av juristyrken (notarier, advokater, exekutionstjänstemän) om deras arvode, ersättning för juridiskt bistånd och ersättning för utgifter i samband med de tjänster som tillhandahållits, samt stämpelskatt.

Rättsakter som antagits av rådet, kommissionen eller Europeiska centralbanken enligt artikel 299 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Notariehandlingar som upprättats enligt det förfarande som anges i avdelning D1 i lagen om notaries.

Följande räknas som exekutionstitlar:

Ett verkställighetsbeslut i tvistemål eller förvaltningsmål på grundval av ett avgörande eller ett beslut från domstolen eller domaren, eller i ett brottmål på grundval av ett domstolsavgörande om godkännande av en uppgörelse, ett avgörande från en permanent skiljedomstol, ett beslut från en arbetstvinstämnd, ett beslut från tillsynsmyndigheten i tvister eller för att lösa tvister, ett beslut från en utländsk skiljedomstol och rättsakter som antagits av rådet, kommissionen eller Europeiska centralbanken enligt artikel 299 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Ett beslut från institutioner eller tjänstemän i de mål beträffande administrativa förseelser eller lagöverträdelse som anges i lagstiftningen.

Ett beslut från en domstol eller domare i mål som rör administrativa förseelser.

Ett utdrag ur en allmän åklagares beslut eller föreläggande i brottmål om återvinning av egendom.

Ett verkställighetsbeslut som utfärdats på grundval av en administrativ handling (artikel 539.2.2 i civilprocesslagen).

Ett beslut av en domare om obestridd indrivning av skulder, indrivning av skulder med hjälp av säkerhetsåtgärder eller frivillig försäljning av fast egendom på exekutiv auktion.

Domstolsbeslut om processrättsliga sanktioner – böter

En räkning från en notarie, advokat eller exekutionstjänsteman.

En europeisk exekutionstitel utfärdad av en utländsk domstol eller behörig myndighet i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805 /2004.

Ett intyg utfärdat av en utländsk domstol eller behörig myndighet i enlighet med artikel 41.1 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003.

Ett intyg utfärdat av en utländsk domstol eller behörig myndighet i enlighet med artikel 42.1 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003.

Ett intyg utfärdat av en domstol, inklusive en utländsk domstol, i enlighet med artikel 20.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007.

Ett betalningsföreläggande utfärdat av en domstol, inklusive en utländsk domstol, i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006.

Ett domstolsbeslut om tillåtelse för en prioriterad borgenär att sälja gäldenärens pantsatta egendom i ett rättsligt skyddsförfarande (artikel 37.2 i insolvenslagen).

Ett utdrag ur det beslut som utfärdats av en utländsk domstol eller behörig myndighet i enlighet med artikel 20.1 b i rådets förordning (EG) nr 4/2009.

Ett utdrag ur den officiella handling som utfärdats av en utländsk domstol eller behörig myndighet i enlighet med artikel 48 i rådets förordning (EG) nr 4/2009.

Det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten som utfärdats i enlighet med mallen i bilaga II till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1189/2011 av den 18 november 2011.

Notariehandlingar om verkställighet som utfärdats i enlighet med förfarandet i avdelning D1 i lagen om notaries.

Ett intyg utfärdat av en utländsk domstol eller behörig myndighet i enlighet med artikel 53 eller artikel 60 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

Ett utdrag ur ett beslut från en behörig myndighet i en EU-medlemsstat eller EES-stat om utfärdandet av administrativa böter för överträdelse i samband med utstationering av anställda som har förts in i informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

Del A i ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel som utfärdats av en utländsk domstol i enlighet med artikel 19.1 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 655/2014.

3.1 Förfarandet

Domstolsavgöranden och avgöranden utanför domstol är verkställbara efter att de har trätt i kraft, förutom om det enligt lagstiftningen eller domstolsavgörandena föreskrivs att de ska verkställas omgående. Om det har fastställts en frist för frivillig verkställighet av ett domstolsavgörande och avgörandet inte verkställs, utfärdar domstolen ett beslut om verkställighet när fristen för frivillig verkställighet har löpt ut. Exekutionstjänstemän får inleda ett verkställighetsförfarande på grundval av en exekutionstitel.

Den domstol som prövar målet utfärdar på begäran ett beslut om verkställighet till förrättningsmannen. Ett verkställighetsbeslut måste utfärdas för varje avgörande. Om avgörandet ska verkställas på olika platser ska avgörandet omgående verkställas i alla delar, och om avgörandet har meddelats till förmån för flera käreanda eller mot flera svarande måste domstolen på begäran av exekutionstjänstemannen utfärda flera beslut om verkställighet. När domstolen utfärdar flera beslut om verkställighet måste den exakta verkställighetsplatsen eller den del av avgörandet som ska verkställas enligt verkställighetsbeslutet specificeras i vart och ett av dessa beslut, och vid solidarisk ansvarsskyldighet måste den svarande anges mot vilken verkställighet söks enligt beslutet om verkställighet.

För att inleda verkställighet av ett avgörande måste det beslut om verkställighet som beviljats förrättningsmannen eller dennes befullmäktigade ombud överlämnas till en auktoriserad exekutionstjänsteman tillsammans med en ansökan om verkställighet.

3.2 Huvudförsättningar

Lagen om exekutionstjänstemän och förordning nr 202 om edsvurna exekutionstjänstemäns dokumentation, som antogs av ministerrådet den 14 mars 2006, reglerar allmänna frågor i samband med edsvurna exekutionstjänstemäns verksamhet och dokumentation.

4 Verkställighetsåtgärder

Tillämpningen av de verkställighetsåtgärder som anges i civilprocesslagen i förfarandet för att verkställa beslut från domstolar och andra institutioner syftar till att begränsa gäldenärens rättigheter så att balansen återställs mellan rättigheterna för den person vars medborgerliga rättigheter och intressen skyddas i lag och gäldenärens skyldighet att följa beslutet från domstolen (annan institution).

4.1 Vilka tillgångar kan bli föremål för verkställighet?

Domstolens exekutionstjänstemän har rätt att vidta verkställighetsåtgärder mot en gäldenärs lösa egendom – inklusive egendom som deponerats hos andra personer – och immateriella tillgångar, mot pengar som andra personer är skyldiga gäldenären (ersättning för arbete, motsvarande utbetalningar, gäldenärens inkomst, investeringar i kreditinstitutioner), och mot fast egendom.

Vissa tillgångar som anges i lagstiftningen och föremål som helt eller delvis tillhör gäldenären omfattas inte av verkställighetsåtgärder enligt beslut om verkställighet (t.ex. hushållsartiklar och hushållsutrustning, kläder, livsmedel, böcker, instrument och verktyg som gäldenären behöver i sin dagliga yrkesutövning för att trygga sin försörjning etc.).

Följande föremål som helt eller delvis tillhör gäldenären är inte föremål för verkställighetsåtgärder enligt beslut om verkställighet:

Hushållsartiklar och hushållsutrustning, kläder som gäldenären, hans eller hennes familjemedlemmar och personer som han eller hon har försörjningsansvar för:

kläder, skor och underkläder för dagligt bruk,
sänglinne, nattkläder och handdukar,
köksredskap och porslin för dagligt bruk,
möbler – en säng och en stol per person, samt ett bord och en garderob per familj,
alla saker som barn behöver.

Livsmedel som räcker för att försörja gäldenären och hans eller hennes familjemedlemmar i tre månader.

Kontanta medel motsvarande minimimånadslönen för gäldenären, varje familjemedlem och personer som gäldenären har försörjningsansvar för, men i mål som rör återvinning av underhåll till stöd för minderåriga barn eller till förmån för myndigheten för förvaltning av underhållsbidrag – medel motsvarande 50 procent av minimimånadslönen för gäldenären, varje familjemedlem och personer som gäldenären har försörjningsansvar för.

En ko eller get och en gris per familj, och det foder som behövs tills nytt foder kan samlas in eller tills djuren släpps ut på bete.

Det bränsle som behövs för att värma upp bostaden under vinterhalvåret.

Böcker, instrument och verktyg som gäldenären behöver i sin dagliga yrkesutövning för att trygga sin försörjning.

Jordbruksutrustning, dvs. de jordbruksredskap, maskiner, boskap och utsäde som gården behöver, tillsammans med det foder som behövs för att utfodra djuren på gården fram till nästa skörd. I instruktioner från jordbruksministern fastställs vilka jordbruksredskap, hur mycket boskap och hur mycket foder som ska anses nödvändigt.

Lös egendom som i enlighet med civilprocesslagen anses accessorisk till fast egendom – separat från sådan fast egendom.

Gudstjänstlokaler och rituella föremål.

På samma sätt kan verkställighetsåtgärder inte vidtas mot avgångsvederlag, begravningsförmån, engångsbelopp till efterlevande make, statliga socialförsäkringsförmåner, statligt stöd till ett barn som lider av celiaki, efterlevandepension och efterlevandebidrag,

ersättning för slitage på verktyg som tillhör en anställd och andra ersättningar i enlighet med de lagar och författningar som reglerar lagliga anställningsförhållanden,

belopp som ska betalas till en anställd i samband med officiella resor till, förflyttning till och arbete på annan ort, socialbidrag,

underhållsbidrag till barn motsvarande det minimibelopp som fastställts av regeringen och på grundval av ett domstolsavgörande eller ett beslut från myndigheten för förvaltning av underhållsbidrag ska betalas av en av föräldrarna, samt underhållsbidrag till barn som ska betalas ut av myndigheten för förvaltning av underhållsbidrag.

4.2 Vilka är effekterna av en verkställighetsåtgärd?

När en verkställighetsåtgärd vidtas mot en gäldenärs lösa egendom, fasta egendom eller inkomst har gäldenären inte längre rätt att fritt råda över dessa.

Om en exekutionstjänstemans krav eller förelägganden inte uppfylls eller följs, inger exekutionstjänstemannen en ansökan om ansvarsskyldighet till domstolen. Domstolen kan döma de skyldiga parterna att betala böter – upp till 360 *euro* om det rör sig om en fysisk person, eller upp till 750 *euro* om det rör sig om en offentlig tjänsteman. Domstolens beslut får överklagas.

I vissa typer av mål kan särskilda sanktioner utdömas om exekutionstjänstemannens krav inte uppfylls.

Om exekutionstjänstemannen möter motstånd när verkställighetsåtgärden ska vidtas kan polis tillkallas.

Om en gäldenär underlåter att följa en kallelse om att inställa sig inför en exekutionstjänsteman, eller vägrar att ge de förklaringar eller upplysningar som enligt lag måste ges, har exekutionstjänstemannen rätt att vända sig till domstol för att erhålla ett beslut om denna persons ansvarsskyldighet. Domstolen får

besluta att gäldenären ska förpliktas att närvara, och utdöma böter: upp till 80 *euro* om det rör sig om en fysisk person, eller upp till 360 *euro* om det rör sig om en offentlig tjänsteman. Domstolens beslut får överklagas.

Om det visar sig att en gäldenär medvetet har gett falska upplysningar ska exekutionstjänstemannen inge en ansökan till åklagaren.

4.3 Hur länge gäller ett beslut om verkställighet?

En exekutionstitel kan inges för verkställighet inom 10 år från ikraftträdandet av en domstols eller domares avgörande om inte andra perioder föreskrivs i lagstiftningen. Om ett domstolsavgörande föreskriver betalning i form av avbetalningar gäller exekutionstiteln under hela perioden som avbetalningarna ska göras, och tioårsperioden börjar löpa från varje betalnings förfallodatum.

5 Kan beslut om verkställighet överklagas?

Ett verkställighetsförfarande inleds på grundval av ett giltigt verkställighetsbeslut som utfärdats av domstolen eller av en annan institution. En person som åläggs en förpliktelse i ett beslut från en domstol eller en annan institution får överklaga (bestrida) beslutet i enlighet med det allmänna förfarande som anges i rättsakterna om överklagande (bestridande) av domstolars eller andra institutioners beslut.

Efter ansökan av en part i målet och mot bakgrund av de berörda parternas äganderättsliga ställning eller andra omständigheter har domstolen med ansvar för att pröva ett visst mål rätt att anta ett beslut om att skjuta upp verkställigheten av avgörandet, dela upp verkställigheten eller ändra formen för eller hur avgörandet ska verkställas. Ett överklagande av ett domstolsbeslut om att skjuta upp verkställigheten av ett avgörande, dela upp verkställigheten eller ändra formen för eller hur avgörandet ska verkställas får inges till en överrätt inom 10 dagar. Om omständigheter hindrar eller omöjliggör verkställigheten av ett domstolsavgörande har exekutionstjänstemannen även rätt att hos den domstol som meddelat avgörandet ansöka om att skjuta upp verkställigheten av avgörandet, dela upp verkställigheten eller ändra formen för eller hur avgörandet ska verkställas.

En exekutionstjänsteman kan skjuta upp verkställigheten på grundval av en ansökan från en förrättningsman eller ett beslut av domstolen eller domaren om att skjuta upp verkställighetsåtgärden eller avbryta en försäljning av egendom, eller ett domstolsbeslut om att skjuta upp verkställigheten eller dela upp verkställigheten av avgörandet.

6 Finns det några begränsningar för verkställighet, särskilt vad gäller gäldenärsskydd eller tidsfrister?

En **borgenär** eller en **gäldenär**, får, genom en motiverad ansökan, överklaga en exekutionstjänstemans åtgärder i samband med verkställighet av en dom eller exekutionstjänstemannens vägran att vidta sådana åtgärder, förutom i fråga om en ogiltig auktion. Ansökan ska inges till distriktsdomstolen (stadsdomstolen) på den ort där exekutionstjänstemannen officiellt utnämndes, inom 10 dagar från det att de överklagade åtgärderna vidtogs eller den dag en klagande som inte har meddelats när och var åtgärderna ska vidtas, underrättas om sådana åtgärder.

Ett överklagande måste prövas vid en domstolsförhandling inom 15 dagar. Borgenären och gäldenären, och exekutionstjänstemannen, måste underrättas om domstolsförhandlingen. Om någon av dessa personer underlåter att inställa sig kan detta leda till att ärendet inte kan prövas.

På grundval av en välgrundad motivering från den person som inger ett överklagande får en domare fatta beslut om att vilandeförklara verkställighetsåtgärderna, förbjuda penningöverföringar till en exekutionstjänsteman, borgenär eller gäldenär eller avbryta försäljningen av egendomen.

Beslutet måste genomföras så snart det fattats.

Domstolens beslut får överklagas.

Länkar

<https://www.tm.gov.lv> – Justitieministeriets webbplats

<http://www.lzti.lv/> – Rådet för edsvurna exekutionstjänstemän i Lettland

<https://tiesas.lv> – Lettiska domstolsportalen

Den här webbsidan hör till portalen [Ditt Europa](#).

Du får gärna [lämna synpunkter](#) på innehållet

This webpage is part of an EU quality network

Senaste uppdatering: 27/04/2023

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.